

Universitätsbibliothek Wuppertal

Omnia Divini Platonis Opera

Plato

Basileae, 1551

Meno (argumentum)

Nutzungsrichtlinien Das dem PDF-Dokument zugrunde liegende Digitalisat kann unter Beachtung des Lizenz-/Rechtehinweises genutzt werden. Informationen zum Lizenz-/Rechtehinweis finden Sie in der Titelaufnahme unter dem untenstehenden URN.

Bei Nutzung des Digitalisats bitten wir um eine vollständige Quellenangabe, inklusive Nennung der Universitätsbibliothek Wuppertal als Quelle sowie einer Angabe des URN.

[urn:nbn:de:hbz:468-1-245](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:468-1-245)

quoad mecum sunt, mirifice pollent, at ubi discesserint, rursus nihil à cæteris differunt. Hoc quandoq; accidit Aristidi Lysimachi filio, eius qui filius fuit Aristidis. Nam mecum commorans breui multum profecit; postea uero in militiam profectus est, rediēs deinde offendit apud me agentem Thucydidem Melissi filium: hic aut̄ Thucydides pridie mihi inter disputandum nescio qua de re obiecerat. Cum me salutasset, & quædā insuper collocutus esset Aristides, Thucydidem, inquit, ô Socrates audio gloriari, & in quibusdam tecum etiam cōcertare, tanquam aliquid sit. Est inquam ut dicis. Tum ille, non meminit, inquit, antequam tibi adhæreret, quale fuerit mancipium: Nō uidetur inquam per deos. At ego, inquit ille, ridiculus sum. Quidnam maxime inquā? Quoniam priusquam hinc abirem, cum quouis disputare audebam, neq; aliquo uidebar in differēdo deterior, adeo ut cœtus præstantium uirorum audacter adirem. Nunc autem contrā, fugio quemcunq; eruditum esse intellexi, adeo pudore abducor ob inscitiam. Vtrum igitur inquam euestigio te reliquit illa uis: an paulatim? Paulatim, inquit. Quando uero in te incessit, utrum accidit tibi aliquid à me discenti, an aliter? Dicam ô Socrates rem quidē incredibilem, ueram tamen. Nihil unquam à te ut ipse scis, didici, proficiebam autē quotienscunq; tecum essem, & si in eadem solum domo essem, non tamen in eadem parte domus, magis tamen quotiens eadem in parte. Et mihi quidem uidebar multo magis, quando in eadem parte existens, aliquid te dicentem intuebar, quàm cum aliò essem auersus. Sed lōge magis proficiebam, cum apud te sedens, te tangebam. Nunc autem omnis habitus ille defluxit. Est igitur ô Theages huiusmodi nostra consuetudo. Si enim Deo gratum est, permultū quidem & breui proficies. sin cōtrā, minime. Vide igitur ne tibi tutius sit ab aliquo illorum erudiri, quibus in sua potestate sita est utilitas qua cæteris profunt, q̄ à me fortuna quadam id assequi. THE. Mihi quidem sic faciendum Socrates uidetur, ut consuetudine nostra de dæmonio intelligamus. Quod si nobis annuerit, recte omnia: sin minus, quid agendum sit cōsultabimus tum, alteri ne cuiquam adhæreamus, an hoc diuinum quod tibi insitum est, precibus & sacrificijs & alio quouis deniq; pacto, quo uates iubent, placemus. DEMO. Nihil ad hæc ô Socrates huic adolescenti repugnes, bene enim dicit Theages. SOC. Atqui si uidetur oportere sic agere, sic agamus.

ARGVMENTVM MARSILII IN MENONEM
DE VIRTUTE.

QVATVOR esse argumentationum genera, quibus Plato utitur, exemplum, inductionem, ratiocinationem, & enthymema, & quo pacto fiant, satis in Alcinoi cōpendio, quod & nos traduximus, declaratur. Vbi etiam tres Platoniorum dialogorum species inuenimus, & quibus argumentationib. in unaquaq; dialogi specie uti soleat. Aut enim solum inquirit, falsa ue confutat dialogus, aut solum uera exponit ac docet, aut in utroq; uersatur. Primus inquisitiuus & contentiosus. Expositiuus alter. Postremus mixtus est dictus. Meno autem licet mixtus sit, maiori tamen ex parte contendit & confutat, & omnes argumentationes attingit. Vt nisi qui ex alijs Platonis dialogis, qui ad expositionem magis quàm ad disceptationē pertinet, sensa colligat, & Menoni huic adiciat, difficile summā disputatiōis huius elicere possit. est autem hæc, quid uirtus sit, & quomodo nobis adsit, inquirere. Id Socrates efficit, dum quatuor Menonis, Aristippi, Gorgiæ, et Prodicii de uirtute definitiones cōfutat, & definitionem suam post illas inductā geminis obiectionib. retractat. Veritas quippe ex redargutione falsitatis elucet. Est autem hominis uirtus affectio siue habitus animæ, quo potentia naturalis eius quàm optime suū opus exercet. quæ definitio in libris de Republica traditur. Opus cuiusq; potentiæ tūc optime exercetur, cum ad finem suum dirigitur. Quod ad finem cōfert, utile dicitur. Merito igitur in hac disputatione commune uirtutis officium id esse traditur, ut & actiones & ea quibus agendo utimur, utilia reddat. Illa itaq; definitio huic dialogo consonat, cunctisq; uirtutibus est cōmunis. Virtutum profecto species plures sunt, pro uiriū animæ & actuum diuersitate, in quibus una tamen quæ dicta est communis uirtutis ratio semper inspicitur. Prima uis animæ mens est, cuius actus est perpetua contemplatio ueritatis. Secunda ratio, cuius actus ueritatis inuestigatio. Tertia phantasia, cuius actus collectio eorum quæ sensus eius nuncijs porrigūt, perq; illa discursus. Atq; hæc sunt uires animæ, quæ cognitiuæ dicuntur. Restant tres aliæ, quas appetitiuas uocant: Voluntas, & irascendi uis, & concupiscendi. Voluntatis actus, appetere quæ mens & ratio porrigit. Irascibilis, aggredi quæ ratio & phantasia proponit. Concupiscibilis actus, adsciscere quæ phantasia sensusq; obijciunt. Sex insuper istis duæ subiiciuntur, mouendi & nutriendi uigor, sed hæc cum superioribus, aut nihil, aut uix, & parum admodum in uirtute cōmunicāt. As-

Tria dialogi
officia

Vires ani-
mæ cogniti-
uæ
Vires appe-
titiuæ

Vigores
duo

b fectio

fectio mentis que contemplationem perficit, sapientia est: que rationis indaginem, scientia atq; prudentia. Scientia quidem indagationem eorum que natura facit, prudentia consultationem in ijs que nos agimus. Que phantasia discursum opinio recta, quam sagacitatem quidam uocant. Iustitia uoluntatem & liberalitas. Irascibilem fortitudo eiusq; pedisse que. Concupiscibilem continentia simul & temperantia. His omnibus id est commune, ut quelibet earum sit affectio actum potentie naturalis perficiens, dum decorum reddit & utilem ad finem ultimum consequendum. Variæ uero uirtutes diuerso modo habentur. Sapientia quidem natura: est enim aeterna rationum omnium in mente complexio, perpetuusq; ueritatis intuitus. Scientia per doctrinam philosophiæ que reminiscenciam præstat, acquiritur, dum ratio que pennas olim abiecit, ad mentem conuersa reminiscendo iterum alas recuperat. Prudentia doctrina simul & longo usu rerum aduenit. Recta opinio exemplis, autoritate, inductione, sorte. Iustitia fortitudoq; & temperantia, ceteræq; morales uirtutes prudentiæ rectæq; opinionis legibus & exercitatione legitima perficiuntur. Unde duo hæc moralium uirtutum principia Plato posuit, prudentiam & rectam opinionem. Quamobrè prudentia sepe numero totius moralis uirtutis apud Platonem nomen usurpat. Est & uirtus quædam ad rectam opinionem attinens, qua legitimi principes ac ciues, in agendo honesti, cõtemplationis tamen expertes bonum publicum curant, quam ciuilem peritiam nominant. Eamq; Plato facultatē, & in Theage, & in præsentis Menone, haud aliter quam sorte diuina, dari ciuilibus hominibus disputat. Hac igitur summula quis mentem Platonis in Menone colliget, & huiusmodi præmissa distinctione contradictiones reuocet, obiectionesq; uitabit. Disputationem uero illam de reminiscencia geometricisq; figuris in argumento tractare idcirco non placuit, quoniam non ut principalis, sed ut accessoria est inserta. Argumentum autem summam rei caputq; requirit. Singula quippe discutere non argumenti, sed commentarij potius est officium.

MENO, VEL DE VIRTUTE

MENO, SOCRATES, PVERANYTVS

Tergiterfactio Socratis eo pertinet, ut interroget ipse

POTES ne mihi ostendere Socrates, doceri uirtus possit, nec ne, an exercitatione potius acquirat? Aut num fortasse nec doctrina, nec usu hominibus comparetur, sed ipsa natura, uel alio quopiam modo hominibus insit? **SOC.** Hactenus o Meno Thessalici homines inter Græcos illustres, tum equestri facultate, tum etiam diuitijs habiti sunt. Nunc autem, ut mihi uidetur, sapientiæ quoq; gloriam consequentur, præsertim amici tui Aristippi Larissæi cõciues. Atq; eius quidem rei autor uobis Gorgias extitit, qui in urbem uestram profectus amicos sibi ob sapientiam comparauit cum reliquos Thessalicorum optimates, tum maxime Aleudarum familiam ex qua amicus tuus Aristippus originem ducit. Quamobrè sic uos Gorgias assuefecit, ut intrepide & alto animo interrogantibus respondeatis, quæadmodum scientes decet. quippe & ipse cõcedebat Græcorum cuiq; rogare quicquid quisq; uellet, ac singulis etiam respõdebat. Nobis uero o amice Meno contrarium contigit: siquidem sapientiæ nostra quodammodo iam exaruit, atq; ex ijs locis ad uos diuertisse uidetur. Itaq; si quem nostrorum hominum hoc pacto percõteris, nemo erit qui non rideat. O hospes forte tibi beatus quidam uideor, quem nosse existimas, utrum doctrina, an alia quadam ratione uirtus hominibus cõparetur. Ego uero usq; adeo ab hac cognitione absom, ut nec quid ipsa sit uirtus intelligam. Atqui ipse quoq; o Meno sic affectus sum: in eadem quippe paupertate animi qua & cõciues mei, uersor, ac me ipsum sæpe accuso, utpote quid sit uirtus penitus ignoras. Cum uero quid sit nesciam, quonam pacto qualis sit norim? Num tibi fieri posse uidetur, ut qui nullo modo quis Meno sit norit, utrum bonus, diues, generosus, an contra sit norit? **ME.** Mihi quidem nequaquam. At uero ipse reuera o Socrates, quid sit uirtus ignoras? Ista de te domi renunciabimus? **SOC.** Non id quæso solum Meno domi dices, uerum etiam quod nullum unquam, ut mihi quidem uidei, isthuc scientem natus sim. **ME.** Nunquam ne igitur Gorgiam cum hic commoraretur conuenisti? **SOC.** Equidẽ. **ME.** An hæc ignorare tibi uisus est? **SOC.** Haud satis o Meno nemini, ideoq; quid tum mihi uisum fuerit, in præsentia referre nequeo. Sed fortè & ille nouit, & tu quid ille docuerit, tenes. quare si placet: ipse dicas. Nam tibi forsitan cum illo conuenit. **ME.** Conuenit equidẽ. **SOC.** Eum igitur cū absit, omittamus, ipse uero o Meno, dic per deos obsecro quid esse uirtutem existimes: dic inquã, nec inuideas, ut fortunati cuiusdam mendacij redarguar, siquidem tu & Gorgias id nosse uideamini, ego uero nemini unquam hoc scienti occurrisse dicam. **ME.** At o Socrates nequaquam difficile est id dicere: & primo quidem si
lubes